

WET van 25 maart 2003, houdende vaststelling van een interimregeling met betrekking tot de financiële decentralisatie ("Interimregeling Financiële Decentralisatie")

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIC SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het nodig is een interimregeling met betrekking tot financiële decentralisatie vast te stellen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

**Artikel 1
Algemene Bepalingen**

1. In deze wet wordt verstaan onder:

- de Wet : de Wet Regionale Organen (S.B. 1989 No. 44, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 No. 54);
- de Minister : de Minister belast met de zorg voor het regionaal bestuur;
- district : bestuursgebied als bedoeld in artikel 1 van de Wet;
- Districtsfonds: het Districtsfonds als bedoeld in artikel 40 van de Wet.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 2 van deze wet, kunnen omtrent de in deze wet geregelde onderwerpen nadere regels bij of krachtens staatsbesluit worden vastgesteld.

**Artikel 2
Districten**

Bij staatsbesluit worden districten aangewezen, waarop deze wet van toepassing is.

**Artikel 3
Richtlijnen**

In afwijking van de artikelen 40 lid 3 en 54 lid 2 van de Wet, worden de daar bedoelde richtlijnen vastgesteld door de Minister in overleg met de Minister belast met de zorg voor de staatsfinanciën.

**Artikel 4
Inkomsten van de districten**

1. Behalve de stortingen ingevolge artikel 40 lid 2 van de Wet, worden in het Districtsfonds gestort de belasting- en niet-belastingmiddelen, verkregen uit de onder a tot en met opgesomde wettelijke regelingen:
 - a. Wet Huurwaardebelasting 1995 (G.B. 1910 No. 88, geldende tekst G.B. 1948 No. 54, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 No. 113);
 - b. Wet tot heffing en invordering ener belasting op publieke gemakkelikheden (G.B. 1917 No. 16, geldende tekst G.B. 1949 No. 146, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1984 No. 32);

- c. Wet op drankhuizen en huizen van openbare gemakkelijkheden (G.B. 1872 No. 1, geldende tekst G.B. 1944 No. 64, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1947 No. 71);
- d. Marktwet (G.B. 1929 No. 59, geldende tekst G.B. 1936 No. 83, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1970 No. 117);
- e. Begrafeniswet (G.B. 1926 No. 117, geldende tekst G.B. 1959 No. 119, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2001 No. 38);
- f. Zondagsrustwet (G.B. 1908 No. 42, geldende tekst G.B. 1944 No. 65, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1981 No. 6);
- g. Decreet vergunningen bedrijven en beroepen (S.B. 1981 No. 147, geldende tekst S.B. 1985 No. 40, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1997 No. 30);
- h. Recognitie en voorwaarden voor het gebruik van openbare wegen, straten, en pleinen, het bouwen van stoepen, balkons en luifels en andere bijzondere doeleinden (G.B. 1911 No. 35, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1914 No. 31);
- i. Recognitie waartegen en de voorwaarden waaronder vergunningen worden verleend voor het gebruik van openbare wegen enz. ten behoeve van bijzondere doeleinden (G.B. 1911 No. 54, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1948 No. 86);
- j. Regeling tot verkoop van gedistilleerd (G.B. 1943 No. 142, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 No. 20).

- 2. De inning van de belastingen, het ontvangen van de belasting- en niet-belastingmiddelen en de administratie van de in lid 1 bedoelde inkomsten blijven onder het toezicht en de verantwoordelijkheid van de Ontvanger der Directe Belastingen c.q. Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen en de desbetreffende ministeries en overheidsinstellingen totdat de districten op grond van wettelijke voorzieningen zelf daarvoor de verantwoordelijkheid kunnen dragen.
- 3. De begrotingsmiddelen, voorkomende op de begroting van de Minister, die voor de districten zijn bestemd, worden eveneens in het Districtsfonds gestort, om ten laste van de districtsbegroting uitgaven te doen.
- 4. Bij staatsbesluit kunnen ook andere wettelijke regelingen worden aangewezen voor de storting van de daaruit verkregen belasting- en niet-belastingmiddelen in het Districtsfonds.

Artikel 5

Districtsbegroting van inkomsten en uitgaven

- 1. Onverminderd het ter zake bepaalde in de Wet, wordt de districtsbegroting, bedoeld in artikel 54 lid 1 van de Wet, door de Districtsraad opgesteld, nadat dit orgaan in speciaal daarvoor bestemde openbare vergaderingen hoorzittingen omtrent de inhoud ervan heeft gehouden.
- 2. Het bijeenroepen van de vorenbedoelde openbare vergaderingen geschiedt in overleg met de Ressortraden van het district.

Artikel 6
Districts-Administrateur

1. De Districts-Commissaris neemt, na de Districtsraad te hebben gehoord, een Districts-Administrateur in dienst op basis van een arbeidsovereenkomst, na verkregen machtiging van de President van de Republiek Suriname.
2. De Minister stelt bij beschikking het reglement voor de wijze van werving, de taken en bevoegdheden van de Districts-Administrateur vast.
3. De Ministerster stelt bij beschikking de functiebeschrijving en functiewaardering van de Districts-Administrateur vast.
4. De Minister stelt bij beschikking de organisatiestructuur van de Districts-Commissariaten vast.

Artikel 7
Certificatie

De districten, die op grond van de richtlijnen in artikel 3 bedoeld, voldaan hebben aan de daarin gestelde criteria, worden voorzien van een certificaat van de Minister en de Minister belast met de zorg voor de staatsfinanciën, inzake de toekenning van de bevoegdheid voor een zelfstandig begrotings- en financieel beheer der districten.

Artikel 8
Slotbepalingen

1. Het "Besluit Interim Regeling Fiscale Decentralisatie Regionaal Bestuur" (S.B. 2000 No. 53), alsmede alle ter uitvoering daarvan gegeven regelingen en voorschriften met betrekking tot de financiële decentralisatie, komen te vervallen.
2. Deze wet kan worden aangehaald als: Interimregeling Financiële Decentralisatie.
3. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
4. Zij kan in haar geheel of bij gedeelten in werking treden op een tijdstip of op tijdstippen door de President te bepalen.
5. De Minister belast met de zorg voor het regionaal bestuur en de Minister belast met de zorg voor de staatsfinanciën zijn belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 25ste maart 2003,

R. R. VENETIAAN

Uitgegeven te Paramaribo, de 10e april 2003
De Minister van Binnenlandse Zaken,

U. JOELLA – SEWNUNDUN

WET van 25 maart 2003, houdende vaststelling van een interimregeling met betrekking tot de financiële decentralisatie (“Interimregeling Financiële Decentralisatie”)

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemeen

In Suriname is er nog altijd sprake van een overheidsstructuur, die in de praktijk sterk gecentraliseerd is. Hierdoor kan niet in voldoende mate worden voldaan aan de eis vanuit de basis om bij de verlening van diensten door de overheid aan de samenleving, naar de prioriteiten van de lokale bevolking te handelen. Daardoor wordt de behoefte van zowel de centrale overheid als van de districtsbevolking steeds groter om een districtsoverheid te creëren, gericht op een effectievere en efficiëntere bestuursvoering.

In 1989 is met de aanneming van de Wet Regionale Organen gepoogd districtsoverheden te vestigen, met enige bevoegdheden met betrekking tot eigen begrotingen en eigen inkomsten voor de levering van eenvoudige diensten aan de plaatselijke gemeenschap, zoals onderhoud van de tertiaire zandwegen, ontwatering, openbare markten en vuilophaal. Hoewel er in de afgelopen tien jaar enige vooruitgang werd geboekt in de implementatie van de Wet Regionale Organen, is er nog lang geen sprake van adequaat functionerende districtsoverheden, deels wegens manco's in genoemde wet, deels door het uitblijven van de uitwerking van de toegekende fiscale bevoegdheden aan de districten en deels omdat er onvoldoende voorzieningen binnen de centrale overheid aanwezig zijn om het proces ter versterking van het bestuur in de districten systematisch te ondersteunen en te begeleiden.

Om in de hierboven geschetste situatie verbetering te brengen, heeft de Regering in samenwerking met de Inter-American Development Bank (IDB) een programma voorbereid, genaamd “Decentralization and Local Government Strengthening Program” (DLGP).

Dit programma heeft als doel:

- de budgettaire bevoegdheden van de districten te verruimen;
- de inkomstenverwervende bevoegdheden van de districten te activeren;
- het bestuursapparaat in de districten zodanig te versterken, dat het in staat is om zelfstandig projecten ter hand te nemen.

Om dit doel te bereiken zullen er naast institutionele voorzieningen, gericht op capaciteitsopbouw binnen het districtsapparaat, ook wettelijke hervormingen worden doorgevoerd. Gedurende de uitvoering van het DLGP zullen deze institutionele voorzieningen en wettelijke hervormingen in de bestuurlijke praktijk van een aantal te selecteren pilot-districten worden ontwikkeld en getoetst, alvorens – uiteraard na goedkeuring van de Regering en De Nationale Assemblée – een definitieve status te verkrijgen.

De periode van uitvoering van het DLGP wordt daarom gekenmerkt als een interimfase.

Gelet op het karakter van de activiteiten die in deze periode zullen plaatsvinden, is het nodig bij wet regels vast te stellen, teneinde te waarborgen dat de uitvoering van het programma harmonisch aansluit op het bestaande wettelijk kader.

De onderhavige ontwerp-wet strekt daartoe.

B. Artikelsgewijs**Artikel 1.**

Dit artikel biedt in lid 2 de Regering de mogelijkheid ten alle tijde door middel van of krachtens een staatsbesluit voor de sturing en begeleiding van het proces tot verzelfstandiging van de bestuursvoering in de districten nadere regels vast te stellen.

Artikel 2.

Dit artikel geeft de Regering de gelegenheid de districten gefaseerd in het DLGP te doen participeren.

Bij de selectie van de pilot-districten zal rekening worden gehouden met regionale aspecten, zoals het stedelijk versus het ruraal karakter, de economische potenties en de diversiteit van woongemeenschappen, al dan niet met een traditioneel gezag.

Artikel 3.

In artikel 40 lid 3 van de Wet Regionale Organen is vastgesteld, dat het Districtsfonds wordt beheerd door het Districtsbestuur, naar de voorschriften door de Districtsraad vast te stellen, overeenkomstig de door de Minister gegeven richtlijnen.

In artikel 54 lid 2 van de Wet Regionale Organen wordt de Districtsbegroting ingericht volgens de richtlijnen, gegeven door de Minister belast met de zorg voor de staatsfinanciën.

In beide gevallen waarop de bovenvermelde artikelen betrekking hebben, is zowel de zorg voor het regionaal bestuur als de zorg voor de staatsfinanciën aan de orde.

Daarom is in het onderhavige artikel bepaald dat de richtlijnen, bedoeld in de bovengenoemde artikelen van de Wet Regionale Organen, moeten worden vastgesteld door beide Ministers.

“In overleg” betekent hier dat beide Ministers gezamenlijk overeenstemming moeten bereiken over de inhoud van de richtlijnen.

Artikel 4.

Dit artikel is een voorloper op de definitieve regeling bij wet van de financiële verhoudingen tussen de Staat en de districten, in het kader van de wettelijke hervormingen.

Om ervoor te zorgen dat reeds gedurende de interimfase inkomstenbronnen voor de districten worden ontwikkeld en om te bevorderen dat de districten over eigen middelen beschikken, zijn de mogelijkheden om meer opbrengsten te storten in het volgens de voorschriften van de Wet Regionale Organen in het leven te roepen Districtsfonds, verruimd met een bepaalde categorie van belasting- en niet-belastingmiddelen.

Ter verhoging van de efficiëntie van het begrotings –en financieel beheer is tevens bepaald dat de middelen, voorkomende op de begroting van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling, die voor de districten zijn bestemd, in het Districtsfonds worden gestort, om ten laste van de districtsbegroting uitgaven te doen. Daarbij zijn de salarissen en andere personele lasten niet inbegrepen.

Artikel 5.

Dit artikel heeft de bedoeling de bevolking van het district te brengen tot participatie in de besluitvorming van de overheid op districtsniveau en zodoende het bestuur dichter bij de burger te brengen. Daarom is het houden van hoorzittingen voorgeschreven. Op deze wijze krijgt de bevolking van het district een optimale gelegenheid om haar gevoelens omtrent het door de Districtsraad en het Districtsbestuur voorgeschreven beleid te doen blijken. Pas nadat de bevolking de mogelijkheid tot deze vorm van inspraak is verleend, stelt de Districtsraad de districtsbegroting op en vindt het reguliere wettelijke besluitvormingsproces zijn voortgang.

Uiteraard is het nodig dat voldoende bekendheid aan deze vergaderingen wordt gegeven, dat de begrotingsstukken tijdig ter inzage worden gelegd en dat voldoende ruimte aan de bevolking wordt geboden om de vergaderingen bij te wonen.

Artikel 6.

De aanstelling van een technocraat tot Districts-Administrateur moet worden gezien als een versterking van het management van het district. De Districts-Administrateur wordt voornamelijk belast met de uitvoering van het decentralisatieprogramma in het district en het helpen verkrijgen van de certificatie van de verantwoordelijke Ministers. Hij zal voorts worden belast met de leiding over de nieuwe administratieve diensten op het districtskommissariaat, zoals planning, begrotingszaken, inkomstenverwerving, kasbeheer, etc.

Vermits het hier gaat om een persoon die in dienst van de districtsoverheid moet treden, is in dit artikel opgenomen dat de Districts-Commissaris, gehoord de Districtsraad, bevoegd is een Districts-Administrateur aan te trekken, evenwel na verkregen machtiging van de President ⁵ de Republiek Suriname. Daarbij neemt de Districts-Commissaris de richtlijnen van de Minister in acht.

De taken en bevoegdheden van deze functionaris worden door de Minister, gehoord de Districtsraad, in een Reglement vastgesteld, alsook de wijze van werving en selectie volgens een wervingsplan. Met deze functionaris zal de Districts-Commissaris een arbeidsovereenkomst aangaan.

Dit model maakt het mogelijk om – gelet op de specifieke taken, de functie-eisen, de bijzondere verantwoordelijkheden, zelfstandige en projectmatige aanpak – het faalrisico te minimaliseren door prestatie- en resultaatgerichte condities die elders geen regeling vinden, in de arbeidsovereenkomst op te nemen. Het pilot-karakter van het programma maakt dit noodzakelijk.

Artikel 7.

Op grond van dit artikel verkrijgen de daarvoor in aanmerking komende districten een certificaat van de Minister belast met het regionaal bestuur en de Minister belast met de zorg voor de staatsfinanciën.

Dit geschiedt volgens de richtlijnen, bedoeld in artikel 3 van deze wet. In die richtlijnen zullen de criteria worden aangegeven, waaraan een district moet voldoen om te worden gecertificeerd c.q. om de bevoegdheid te verkrijgen een zelfstandig begrotings- en financieel beheer te voeren.

Artikel 8.

Het Staatsbesluit van 2 mei 2000 (S.B. 2000 No. 53) had tot doel om aan het DLGP een wettelijke basis te verschaffen. Met de totstandkoming van de onderhavige wet, een produkt van hogere orde waarmee hetzelfde wordt beoogd, is het noodzakelijk het eerdergenoemde staatsbesluit, alsmede alle ter uitvoering daarvan gegeven regelingen en voorschriften met betrekking tot de financiële decentralisatie, in te trekken.

Paramaribo, 15 maart 2003,

R. R. VENETIAAN